

Protokoll fört vid Mälarens vattenvårdsförbunds styrelsemöte 7 februari 2013 på Länsstyrelsen i Västerås

Närvarande

Ordinarie

Staffan Jansson, ordförande
Lars Bäcklund, vice ordförande
Magnus Arreflod
Patrik Waldenström
Thomas Åhsberg
Per Nyström
Klas Lindström
Lars Brofalk
Filippa Mayrhofer
Joakim Pansar
Susanna Vesterberg, sekreterare

Västerås stad
Uppsala kommun
Eskilstuna kommun
Södertälje kommun
Sjöfartsverket
LRF
Mälarens fiskareförbund
Stockholms läns landsting
Pfizer Health
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Västmanlands län

Tjänstgörande ersättare

Per Ericsson

Norrvatten

Ersättare

Lena Vilhelmsson
Claes Kugelberg
Ove Andersson

Köpings kommun
Västerås stad
Hallstahammars kommun

Adjungerad

David Liderfelt

Västerås stad

§1. Mötets öppnande

Ordförande Staffan Jansson hälsade alla välkomna till styrelsemötet.

§2. Godkännande av dagordning

Övriga frågor lades till och dagordningen godkändes.

§3. Föregående protokoll

Föregående möteprotokoll delades ut på mötet och lades efter genomgång till handlingarna.

§4. Rapport från arbetsgruppen och andra möten

Arbetsgruppen har haft möte (per telefon). Länsstyrelsen i Stockholms län har fått en ny representant i arbetsgruppen, Jonas Hagström. Han ersätter Anna Åhr Evertson som slutat sin tjänst och istället börjat på Upplands- Bro kommun. Anna vill dock vara kvar i arbetsgruppen även inom ramen för sin nya tjänst, som representant för kommunen. Därmed finns två nya representanter som bör

godkännas/noteras av styrelsen.

Det är mycket aktivitet och många projekt som ska avslutas och startas upp. Långtidsutvärdering av övervakningsdata (2012 års projekt) är i slutfasen och ett möte kommer att genomföras med SLU inom kort. Även inom projektet "Nytt övervakningsprogram för Mälaren" (2012 års projekt) som ALcontrol jobbar med levereras underlaget inom kort. I övrigt pågår planering för hur vi ska komma igång med årets projekt. När det gäller hemsidan så får förbundet en offert nästa vecka på hur förändringen kan göras.

Förbundet har också haft ett möte med kontaktpersonerna 25 januari 2013 i Västerås. Mötet skulle egentligen ha ordnats 2012, men var svårt att hinna med då. Det blev ett lyckat möte med ca 20 deltagare. Allmän information om verksamheten, resultat från 2012 års mätningar i Mälaren och en presentation om utökad spridningsmodell i Mälaren. Ytterligare ett möte för kontaktpersonerna önskades och kommer att anordnas i höst (finns med i verksamhetsplanen 2013). Minnesanteckningarna och presentationerna från mötet finns på [hemsidan](#).

Andra möten där Mvuf varit med: Utförarmöte med Havs- och vattenmyndigheten, Referensgruppsmöte om mälarfärdleden med Sjöfartsverket, Möte om Stockholms läns landstings vattenstrategi, Möte med Köpings kommun m fl.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Fick förbundet något besked om medel till basprogrammet 2013 vid mötet med Havs- och vattenmyndigheten? Är det några neddragningar? Nej, inga neddragningar, men förbundet får samma bidrag som förra året, dvs 560 000 kr.

Apropå mötet om färdleden har det också varit ett möte på Slottet i Västerås med Handelskammaren och Länsstyrelsen för "näringen". Sjöfartsverket var med på det mötet och informerade om färdledsmuddringen. Mälarens vattenvårdsförbund deltog inte.

Ordförande undrade om det finns behov av att se över toalettömningsmöjligheter i hamnarna för att underlätta för de stora fartygen och hur man kan begränsa miljöpåverkan "vid kaj". Det finns inte behov av det i dagsläget. Idag är det ok att släppa (renat) toalettavatten i Östersjön, men inte i Mälaren, snart kommer även tömning i Östersjön att förbjudas. Tömning av barlastavatten i Mälaren är däremot ett problem som för med sig spridning av främmande arter.

Det finns flera farhågor från medlemmar i Mälarens vattenvårdsförbund att muddringen av färdleden ska medföra negativa effekter (t ex fiske, dricksvatten). De intressenter som berörs har bjudits in via samrådet. Snart inleds samråd 2 och förhoppningen är att frågan sedan har belysts ur alla aspekter. 3 maj är sista datum för att lämna synpunkter.

Ska förbundet lämna ett samlat yttrande i färdläsrendet? Det är troligen svårt att göra det eftersom förbundet har så många särintressen, vi kanske snarare ska sprida information i styrelsen och på årsstämman? Det vore också intressant att

få veta vilka krav ställs på båtarna som kommer in i Mälaren.

Lars Brofalk berättade också om ett möte i Miljööverdomstolen angående Veckholms skjutfält. Stockholms läns landsting och Norrvatten har överklagat beslutet. Det nya tillståndet skulle innebära 600 kg ytterligare bly i Mälaren/år. Försvaret driver frågan. Ett problem är att inga mätningar görs, så det är svårt att säga hur pass skadligt det är. Blyhagel är förbjudet vid jakt för privatpersoner. Bullret från området är också ett problem.

Beslut: Styrelsen noterar de nya representanterna i arbetsgruppen – Jonas Hagström för Länsstyrelsen i Stockholm och Anna Åhr Evertson för Upplandsbro kommun.

Mälarens vattenvårdsförbund lämnar inget samlat yttrande i farledsärendet, men ber Sjöfartsverket att informera om projektet på årsmötet.

§5. Verksamhetsplanering 2013

Verksamhetsplanen för 2013 innehåller i princip samma aktiviteter som den som visades vid förra mötet. De justeringar som föreslogs då har förts in, bl a så har den budgeterade kostnaden för broschyren om främmande arter ökat till 100 000 kr (tidigare 50 000 kr) och miljögiftssammanställningen har ökat till 225 000 kr (tidigare 200 000 kr). Det betyder att vi budgeterar för mera än de intäkter som vi kommer att ha, eftersom vi har överblivna medel från 2012.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Om förbundet beslutar sig för att arrangera ett seminarium i Almedalen skulle kunna bli en liten kostnad också.

§6. Studieresa med Vätterns och Vänerns vattenvårdsförbund

Vattenvårdsförbunden i Vänern och Vättern har tagit initiativ till en studieresa till Mälaren och vill komma och besöka Mälarens vattenvårdsförbund.

Aktiviteten är tänkt att genomföras i september 2013. Syftet med resan är att stärka samverkan mellan förbunden och att ta del av varandras aktuella frågor och erfarenheter. Ansökan om medel för att genomföra resan har ställts till respektive vattenmyndighet, men det är bara Vänerns vattenvårdsförbund som fått medel, så den kommer om möjligt att genomföras i något bantad form.

Hur ställer sig styrelsen till studiebesöket?

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Går det att lyfta fram de nationella, gemensamma frågorna och t ex få miljöministern att komma på besök?

Intressanta besöksmål kan vara kretsloppsanläggningen i Södertälje.

Frågor att diskutera kan vara: Hur hanterar man de motstående intressena? Ekosystemtjänster. Klimatfrågor, fr a för Mälaren. Brunifiering, varmare vatten,

risk för algbloomingar mm. Vad görs i de andra sjöarna? Fisk, kräftor och fiske skulle vara intressant att belysa. Förvaltningen av fisket ser t ex olika ut i de olika sjöarna, vårt förbund kan lära av de andra förbunden.

Syftet med resan är att få kunskap, utbyta erfarenheter, ta del av arbetsmetoder mm. Man skulle kunna tänka sig att ha ett gemensamt styrelsemöte med olika teman. Mälarkonferensen kommer att vara 29 augusti, går det att samordna med den?

Beslut: Styrelsen är positiv till studieresan och ger sekreteraren i uppdrag att planera denna tillsammans med de övriga förbunden och återkomma när det finns ett konkret förslag.

§7. Förfrågan om utbildning om spridningsmodeller

Förbundet har fått ett erbjudande från DHI om att anordna en utbildning om olika typer av spridnings- och scenariomodeller (inte bara DHI:s egna modeller). Det togs också upp under mötet med kontaktpersonerna och intresset för en sådan utbildning var ganska stort. I arbetsgruppen finns också behov av att öka kunskapsnivån. Priset för genomförande är ca 15 000 kr (halvdagsutbildning).

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Det finns två aktörer som kan bli aktuella för att utföra spridningsmodellen. En kurs skulle vara mycket bra för att förbundet ska bli bättre beställare när spridningsmodellen ska beställas. Man kan även fråga SMHI om de vill ge en kurs, för att ha två förslag att jämföra. Bra med en utbildning för så många som möjligt, men inte reklam för en enskild modell. Man måste förstå hur en modell fungerar för att kunna förstå resultaten. SMHI borde få en chans också. Båda företagen är bra. Kan man samordna det med Vättern och Vänern eller Svealands kustvattenvårdsförbund?

Beslut: Styrelsen beslutar att genomföra utbildningen och uppdrar åt sekreteraren att ta fram ett förslag.

§8. Lägesrapport: Mälaren – en sjö för miljoner och seminarierien

Inom projektet Mälaren – en sjö för miljoner håller Care of Haus på att göra en reklamfilm som ska skickas till kommunerna inom ett par veckor. Tre (fyra) positiva svar så här långt (och två sedan tidigare) men många kommuner har inte svarat ännu. Några har tackat nej också (Hallsberg, Fagersta, Norberg). Förbundet har satt en minimigräns för att starta projektet vid 500 000 kr per år och i dagsläget så blir bidraget från de fyra kommuner som svarat (+ de två tidigare) ca 230 000 kr. Förhoppningsvis kommer filmen som skickas ut att sätta frågan om projektet i fokus och flera svar komma in. Alla kommuner kommer att få filen skickad till sig tillsammans med en flaska med ganska smutsigt ”mälervatten” för att väcka uppmärksamhet.

Staffan har ringt till några av kommunerna som tackat nej.

Seminarie serien planeras för fullt och för det första tillfället finns ett program och anmälningarna börjar komma in (nu 16). Seminarium nr 2 blir i Västerås 12 april (med politikerfokus).

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Ska vattnet i flaskutskicket verkligen vara så brunt och grumligt? Så illa är det ju inte. Utskicket görs till politiker för att fånga deras intresse.

Kan man ordna en bussresa i samband med jordbruksseminariet. LRF är intresserade av att ordna en sådan. Ja, det är en bra idé som tas med till planeringen.

§9. Nästa möte

Nästa styrelsemöte är 9 april i Strängnäs. Därefter årsstämma i Eskilstuna 23 april.

§10. Övrig fråga: Medverkan i Almedalen sommaren 2013?

David Liderfelt som ingår i Mälardalsrådets miljöutskott berättade att det finns möjlighet för förbundet att tillsammans med Mälardalsrådet anordna ett seminarium under Almedalsveckan i Visby i sommar. Förra året var ingen på plats från förbundet, även om ett seminarium samarrangerades. Vill förbundet vara med i år? Donnerska palatset har hyrts och det finns 1 timme och 15 min till förfogande **2 juli**. David samordnar arrangemanget för Mälardalsrådets sida. Ett samarrangemang med Mälarens vattenvårdsförbund skulle ge en bredare förankring i budskapet. Innehållet och budskapet inte bestämt ännu.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Vi har mycket på gång, så det är ett bra tillfälle att passa på.

Det är svårt att veta innan hur många som är intresserade av seminariet.

Det vore bra om flera representanter i styrelsen kan delta på plats.

Beslut: Sekreteraren och David Liderfelt får i uppgift att ta fram ett förslag som kan diskuteras vidare i styrelsen.

§11. Övrig fråga: Förfrågan om medlemskap från Svealands kustvattenvårdsförbund

Mälarens vattenvårdsförbund har fått in en ansökan om medlemskap från Svealands kustvattenvårdsförbund (Skvvf) (kopia delades ut på mötet). Skvvf påpekar vikten av att de är medlemmar i Mälarens vattenvårdsförbund (Mvvf) och föreslår också att avgiften för medlemskapet bör vara samma som det Mvvf betalar för medlemskap hos Skvvf.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Är det inte årsmötet som antar nya medlemmar? Jo, men det finns också möjlighet att anta löpande.

VAS-rådet (26 kommuner) vill också bli medlemmar.

Vad ska det kosta att vara medlem? Översynen av avgifterna pågår.

Beslut: Styrelsen beslutar att anta Svealands kustvattenvårdsförbund som medlemmar. Arbetsgruppen för översyn av avgifterna återkommer med ett förslag på nästa styrelsemöte.

§12. Övrig fråga: Erbjudande om flygbilder

Förbundet har fått en förfrågan om vi är intresserade av att köpa flygbilder över Mälaren. Sekreteraren visade några exempel på böcker som firman har skickat. I 2013 års verksamhetsplan finns inga sådana aktiviteter inlagda och inte heller någon budget avsatt.

Beslut: Förbundet kommer inte att genomföra någon sådan aktivitet just nu.

§13. Information om Vattenmyndighetens arbete med nytt åtgärdsprogram

Helena Segervall från Vattenmyndigheten i Norra Östersjön hälsades välkommen till mötet. Hon berättade om arbetet med det nya åtgärdsprogrammet ("ÅP 2015"). Presentationen finns som bilaga till protokollet och beskrivs kortfattat nedan.

Vattenförvaltningsarbetet pågår i sexårscykler och vi har nu hunnit fram till cykel två sedan ramdirektivet för vatten implementerades i Sverige. Det åtgärdsprogram som beslutades 2009, ska ersättas/uppdateras med ett nytt som ska beslutas 2015. Det nya programmet ska gälla 2015-2021. Många processer pågår, delvis parallellt, kartläggning och analys, ange miljökvalitetsnormer, övervakning och uppföljning, samt utpekande av vilka åtgärder som behövs för att följa den önskade normen.

Samråd genomförs vid olika tidpunkter i cykeln. Under 2013 genomförs samråd om Arbetsprogram och översikt av väsentliga frågor samt omfattning av MKB (2 st dokument). 1 nov 2014 startar nästa samråd.

Den lagstiftning som styr arbetet med vattenförvaltningen är Vattenförvaltningsförordningen, Miljöbalkens 5:e kapitel, Länsstyrelseinstruktionen m fl.

Miljökvalitetsnormer sätts upp, verksamhetsutövare, myndigheter och domstolar är ansvariga att se till att normerna följs. Genom åtgärdsprogrammet (övergripande planeringsdokument) ska normerna följas. Normerna ska hjälpa till vid tillämpningen av lagstiftningen.

Analyser görs under processen av bl a ekonomiska och miljömässiga konsekvenser. Styrmedelsåtgärder tillämpas: 1. Reglerande eller administrativa, 2. Ekonomiska, 3. Kommunikativa.

Kommissionen har lämnat synpunkter på Sveriges sätt att införa vattendirektivet i Sverige. Bl a för vaga åtgärdsprogram där kopplingen mellan styrmedelsåtgärder och miljöproblemen är för svag. Det försöker man rätta

till nu.

Ett förslag är att vattenmyndigheterna ska kunna peka ut vissa t ex kommuner där man ser att åtgärder genomförs i för låg grad.

Synpunkter och frågor under mötet:

Vad tycker kommunerna om att vattenmyndigheterna ska kunna peka ut kommuner? Förslaget tas fram i samverkan med SKL.

Dricksvattenfrågorna i vattenförvaltningen, mikrobiella problem finns inte med. Hur kommer man åt det då? Det går delvis att komma åt via t ex Badvattendirektivet, men i övrigt svårt.

Gör vattenmyndigheterna någon analys av konkurrensneutraliteten inom EU, så att inte reglerna slår hårdare mot Sverige än i andra länder? Vattenmyndigheterna bevakar så att SV "ligger rätt". Miljödepartementet är dock ytterst ansvarigt för implementering av lagstiftningen.

Koldioxidskatten har ju fått enormt genomslag. Varför får man inte till nått liknande på vattensidan (jmf utsläppsrätter)? Vi borde skapa bättre incitament för att göra åtgärder. Kommunerna måste i sina VA-planer tänka nytt, mera kretslopp. I miljöbalken ska kretslopp uppnås, det hänvisar man till i Södertälje. Om det blir för dyrt så faller det dock på skälighetsavvägningar.

Sveriges VA är inte prissatt vilket vi har fått kritik för. Nu ligger frågan hos EU. Incitamenten borde komma när det börjar kosta pengar, ett exempel är att Sverige inte har levt upp till avloppsdirektivet och därför hotas av böter. Böter som kommer kan komma att fördelas på de kommuner som berörs.

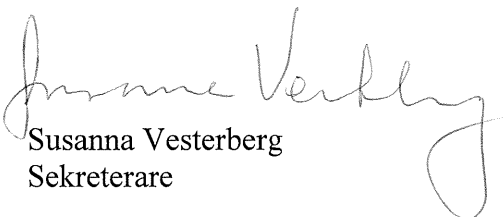
Kraftigt modifierade vatten, vad händer? Definitionen inte klar ännu, men frågan utreds.

§14.Mötets avslutande

Ordförande tackade för visat intresse och avslutade mötet.

Vid protokollet

Justeras

Susanna Vesterberg
Sekreterare

Staffan Jansson
Ordförande

